

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLV.

V Ljubljani, 29. mal. travna. 1892.

List 18.

Stara Božja pot Marije Device v nebo vzete

na Dobrovi pri Ljubljani.

Spisal Anton Lesjak, dobrovski kapelan.

(Dalje.)

Verli g. Jernej Zupanec, četerti župnik dobrovski, piše v svoji matrikuli l. 1756, da je bila o njegovem času med ljudstvom tudi neka popevka, katera je naštevala in opevala mnoge odpustke, tej cerkvi podeljene. Očitno je, da je ta poslednja popevka poznejšega postanka. Nastati je morala še-le potem, ko je bila božja pot že obilo obiskovana; sicer bi ne mogla naštevati obilnih odpustkov, tej cerkvi podeljenih.

Čudovita so pota božje previdnosti. Kedo bode stavil Bogu meje? Včasih pripusti nenavaden dogodek, da se izpolni sveta njegova volja. Pomisli na začetek Svete Gore pri Gorici, na lurško jamo na Francoskem itd. A če tudi ne vzamemo omenjenega ustnega izročila o dobrovski božji poti prav po besednem pomenu, vendar iz vsega tega z gotovostjo lahko to povzamemo, da zares posebne, izredne milosti, katere je Bog na priprošnje preblašene Device Marije na tem kraju podelil, so dale povod začetku te božje poti.

Še sedaj pa zunaj cerkve, blizo oltarja tikoma ob zidu, raste leska, katera je bila dalj časa zaterta; pa je vendar zopet pognala. Tudi se ta božja pot še vedno imenuje pri „Materi Božji v leščevji.“ —

Poglejmo sedaj, kaj o tej cerkvi poročajo zgodovinopisci. Domoljub Valvazor omenja te božje poti na dveh mestih. Imenuje jo eno najstarejših cerkev v vsi deželi kranjski in zaradi obilnih čudežev v tolikem

slovesu, da ljudje poleti dan za dnevom tje na Dobrovo romajo. Večkrat se opravi ondi, pravi Valvazor, po 20—26 ss. maš na en dan!*)

Ravno tako piše tudi Jurij pl. Talničar (Dolničar) v svoji kronologiji kranjske dežele. On imenuje cerkev dobrovsko prastaro svetišče Marijino na Kranjskem. Kamor ljudstvo z vseh strani kar vre zaradi obilnih milosti, ki jih verniki ondi prejemajo. Začetek tej cerkvi stavijo nekateri, pravi Talničar, v leto 970.**)

Pisanih sporočil seveda nimamo tako starodavnih. Vse spise tikajoče se cerkve so hranili nekedaj le cerkveni ključarji. Po nepaznosti ali tudi po kaki nesreči so se pisma poizgubila in končala. Najstarejša še ohranjena listina je iz leta 1459. To je neka kupna pogodba. Ključarja z Dobrove sta tega leta kupila od cerkve ss. Simona in Juda na Viču eno celo zemljišče za dobrovsko cerkev. Že davnej preje pa je cerkev posedla velikanski cerkveni gozd, ki se je tedaj razprostiral še čez ves sedanji farovski hrib. Utegnil ga je kak dobrotnik cerkvi podariti. Zopet v tem je nov dokaz, koliko zaupanje in ljubezen da je dobrovska božjepotna cerkev vživala že v dobi, ko o družih božjih potih v deželi še ni sledi. —

*) „Dieses ist eine uralte Kirche, dahin auch fast täglich Wallfahrten angestellt werden, zumal sie von Mirakeln berühmt ist. Es werden auch im Sommer manche Tage 20 bis 26 Messen allda gelesen.“ Val. K. VIII str. 819.

„Ein Viertel Meile von diesem Schloss (Strobelhoff) ist unser lieben Frauenkirche von Dobrova, eine von denen alltesten Kirchen im ganzen Lande Krain und in solchem Ruhme, dass dahin im Sommer fast täglich Wallfahrten geschehen.“ Val. K. XI. str. 566.

*) „Vetustissimum Carnioliae Deiparae Sanctuarium in Dobrova... ad quod veluti ad coelestium gratiarum emporium viginti populorum miraculorum fama acciti certatim conflunt.“ nitscher Ept. str. 39.

Da pustimo vse drugo, naj ob kratkem omenim še neke pripovedke. V obliki tacih pripovedk je navadno skrito jedro zgodovinske resnice. Nekako vstrib dobrowske cerkve, na južni strani, gori na verhu brega se pravi kraju na „Gradišču.“ Tu gori, tako pravi pripovedka, živela je v silo davni preteklosti bogata gospa. Dovelj je imela srebra in zlata. Ko nekega dne svoje srebernjake in zlatnjake zopet na solncu presuševa, se ji serce vzradosti pri tolikem lesku in bogastvu. V svoji nečimernosti in prevzetnosti se oberne doli proti dobrowski Materi Božji ter zaničljivo pravi: „Glej, Mati Božja, jaz sem bolj bogata in mogočna kakor pa ti.“ Na te skrunske besede se grad stresne in posuje: udere in pogrezne pa se tudi grajščakinja s svojimi zakladi vred. Kedo ne najde v tem zgodovinske resnice? Ali ta pripovedka ne naznanja, kje da je tu-doli že stalo svetišče Marijino in da so verniki po njeni priprošnji že prejemale raznih milosti, ko so tu gori po Gradišči bivali še pogani, ali pa se je častila morebiti celo poganska malikinja? Marija pa je naposled premagala pogansko temo. To pa nas zopet opravičuje, da stavimo začetek tega svetišča v dobo desetega stoletja, kakor poroča Talničar.

Glej tedaj, pobožni romar in častilec Marijin: najberž že nad devet sto let se na tem kraju Marija časti, nad devet sto let se njej tu slava prepeva! O koliko tisoč in tisoč grešnikov je v tej dolgi dobi na tem kraju pri Mariji pomoči iskalo, koliko milosti bilo je tu dobljenih! Kedo bi se ne čutil prešinjenega občutkov sv. strahu in spoštovanje do tako častitljivega kraja!

§ 2. Krog leta 1231 pozidajo prvo večo cerkev, katero poderó l. 1713 in na njeno mesto sozidajo sedanjo l. 1716. Na Dobrovi se vstanovi samostojna fara l. 1723.

Pervotna kapelica je morala biti le majhna in priprosta. Ko je zaslovel ta kraj po obilnih tu zadobljenih milostih je kapela postala pretesna za mnogoštevilne častilce Marijine. Pozidali so z doneski pobožnih romarjev krog leta 1231 — tako splošno sodijo — prvo cerkev. V tej prvi cerkvi so bili ti-le oltarji: 1. veliki Materie Božje v nebo vzete; 2. sv. Marije Magdalene; 3. sv. Leonarda, in 4. zopet Materie Božje v nebovzete. S tem oltarjem je bila sklenjena bratovščina enacega imena. Poleg teh oltarjev je bila še mala kapelica, posvečena sv. Štefanu, prvemu mučencu. Po številu oltarjev soditi ni bila prejšnja cerkev mnogo manjša od sedanje. —

Kaka osoda je kaj ob turških časih to cerkev zadevala, se ne vé. Gotovo pa kruta sila sovražnikova ni šla brez vsacega znamenja mimo. Saj vemo, da so Turčini po okolici ljubljanski pogosto ropali in požigali, in prav tudi mimo se je dervila l. 1416 ogerska in l. 1476 turška zelo divja sila. Zgodovinar Valvazor naravnost poroča, da so napadli podružniško cerkev sv. Jurija na Hruševem, ki je bila poprej nezatna in skrita. Stala je namreč tedaj še tam pod vasjo. Kako bi se bili tedaj izognili cerkvi Materie Božje na Dobrovi, ki je bila tedaj že sloveča božja pot? Škoda, da les in zid molčita!*)

Zob časa je moral v teku stoletij stavbo že močno razdjati, zato so sklenili dne 29. aprila l. 1711, o priliki vsakoletnih cerkvenih računov, da se zida nova cerkev. Jeli so takoj kamenje, les in druge potrebne reči pripravljati. Tretji teden po veliki noči l. 1713 so staro cerkev razpoderli in na njeno mesto sedanje častitljivo svetišče pozidali. Doversili so jo leta 1716. Zidarski mojster je bil Gregor Maček iz Ljubljane. Ne-dvomljive zasluge pri tej cerkvi si je pridobil velečastiti, visokorodni gospod Francišek Gotrid baron Polhograjski, ki je bil tedaj stolni kanonik in dekan v Ljubljani. On se je veliko trudil, da se je cerkev zidala že tedaj in je tudi sploh vse zidanje on vodil in nadzoroval. Imel je ta blagi gospod posebno sinovsko ljubezen in zaupanje do dobrowske Materie Božje. To je tudi naravnost povedal v svoji oporoki, v kateri se je precej bogato spomnil te cerkve in je torej še vedno njen velik dobrotnik.

Sedanja cerkev ima dve osemogelnati rotundi, kateri nosite visoki kupoli. Zid je silo močan, ima 2·3 m. debelosti. Vsa cerkev je znotraj 23·6 m. dolga. Za faro samo še zadostuje, ali ob času shodov je seveda mnogo premajhna. Pomniti pa moramo, kar smo že rekli, da cerkev ni bila zidana kot farna, ampak kot podružnica fare šentviške. Morebiti, da so že tedaj kaj mislili na vstanovitev samostojne fare, a gotovo pa ne mislili na to, da bi utegnila postati fara sčasoma toliko obširna. V tej novi cerkvi je pet oltarjev. Veliki oltar je posvečen Materi Božji v nebo vzeti, patroni dobrowske fare. S tem oltarjem je sklenjena bratovščina enacega imena, ki šteje veliko udov. O njej bomo govorili še pozneje. V veliki rotundi so si vsposedno na listovi strani ss. Štefana in Leonarda, drugi je ss. devic in mučenic: Agate, Lucije, Apolonije in Barbare. Na evangeljski strani pa je prvi oltar posvečen sv.

*) Pomota je, kar se poroča po „Danici“ l. 1859. str. 59 in za njo Blätter aus Krain l. 1859. str. 167, da je namreč cerkev leta 1459 pogorela. Ta pomota izvira iz napačno tolmačene listine, ki nam je znana. Pis.

Jožefu. S tem oltarjem je sedaj sklenjena „družba treznosti“ in je zadobil dne 10. septembra l. 1878 privilegij za vse čase. Drugi oltar na tej strani je bil posvečen sv. Mariji Magdaleni. Leta 1890 pa se je naredila tu duplina Marije D. Lurške, o čemer še pozneje spregovorimo.

A več ni bil daječ čas, ko je imela postati podružniška cerkev Matere Božje v nebo vzete farna cerkev. Prevelika je bila nekdanja fara šenviška, da bi mogli ondodni gg. duhovni zadoslovati svojim dolžnostim. Težava je bila tudi za vernike tolika oddaljenost od farne cerkve v Št. Vidu. Zato so jeli v to poklicani možje resno misliti na to, kako bi ustanovili na Dobrovi samostojno faro. Kedo ne vé, da ni majhna težava, ustanoviti novo faro! Tako se je tudi tukaj kmalo pokazalo mnogo ovir in nasprotja, kar je bilo treba premagati. Nad štiri leta so terpele obravnave. Zopet je bil že imenovani p. n. gospod Francišk Gotfrid baron Polhograjski, ki se je te zadeve z vso vstrajnostjo lotil. Njegovi odločnosti se je posrečilo premagati vse ovire, ovreči vse ugovore, in tako je bila leta 1732 fara dobrovska ustanovljena in podružnica Matere Božje v nebo vzete povzdignjena v farno cerkev. Ko je bilo tako vse vravnano, je bil za prvega vikarja na Dobrovi izvoljen čast. gospod Jan. Avguštin Rakovec, magister filozofije in kapelan v Vodicach. Prečastiti in prevzvišeni knezoškof Viljem grof de Lésleie sami so ga na Dobrovi slovesno inštalirali. Veliko veselje in radost je napolnjevala serca novim faranom. Gromovito streljanje in druge slavnosti so naznanjale veseli dogodek vsi okolici. Po svetem opraviu je bil obed pod milim nebom, katerega je bil napravil preblagorodni gospod Volbenk Herbart grof Lamberg, tedaj grajščak na Bokalcih. Mnogi p. n. gg. kanoniki in drugi odlični gospodje so bili pri obedu z imenovanim mil. gospod knezoškofom vred. Tako je tedaj od 10. avgusta 1723 l. Dobrova imela svojega stalnega duhovnega pastirja. —

Obseg novi fari je bil seveda precej drugačen mimo današnjega. Podružnica sv. Martina Podsmereko, vasi: Rozore, Kumanija, Draževniki, večinoma vasi Kozarje so se še leta 1785 odcepile fari šentpeterski v Ljubljani, ter se pridružile fari dobrovski. Nasproti je pa vas Osredok prišla pod sv. Katarino l. 1787, ki je doslej spadala pod Dobrovo.

Dalje nasl.)

Modroversko kermilo zdrave omike.

IX. Poglavlje.

O cerkveni veljavnosti v verskih rečeh.

1.

Deržavna oblast obsega posvetne, ravni zunanje reči; cerkvena oblast obsega dušne zadeve. Po naukih sv. razodenja, kteremu je ona tolmačica, gre ji pravica ravnati našo voljo in naše mišljenje gledé Boga in bogočastja. Človeški duh pa je tako stvarjen, da se ne sme popolnoma in brez prideržka nikomur podvreči, kdor ni pred zmoto varen; tedaj mora v sv. Cerkvi biti in se priznavati nezmotljiva oblast, ktera rešuje razpore vstajajoče zastran vere. Tak sklep je ves dosleden. Ko bi sedanji čas vsi kristjani poslušali učnega in razsvitljenega S. Očeta v Rimu, ne bilo bi narodnih in ne socijalnih preprirov in za vse bi bilo prav, čisto gotovo prav. Koliko bolj pa še v izločno verskih rečeh.

2.

Ako ni v Cerkvi žive in nezmotljive oblastnije, veruje vsak svobodno, kar se mu poljubi. Bodi si arijanec, nestorijanec, evtihijanec, luteran, kalvinar, bodisi si celo deist;* ako ti bolj streže — vse ti je dopuščeno, nikdo ne sme besede oporeči. Sam si sodnik svoje vere, lahko si jo osnuješ po svoji nespametni zmoti. Če pa je v Cerkvi živa, nezmotljiva oblastnija, ni več svobode v volitvi, brez omahovanja, pregibanja se moraš deržati njenih naukov, ker ti sama pamet zapoveduje, da imaš dolžnost priterditi nezmotljivemu razsodku. Tedaj je treba voliti med ne zmotljivo veljavnostjo in svobodo vesti; ali le-tá druga je puhla pretiranost. Glej VI. 6.

3.

Pri veri je neogiblivo potrebno odločiti se za eno teh dveh poti: ali priznavati, kakor katoličani, oblastnijo varno pred zmoto, ktera razsojuje dotična vprašanja brez poziva; ali pa kakor deisti, ne priznavati družega verhovnega pravila od gole pameti. Med vero in modroslovjem ni sredine, katoličan moraš biti, ali pa deist ter prostobogic; družega ni. Dosleden duh ne najde nikakor tretje poti na izvoljlo.

4.

Slednje društvo, ki priznava, da nima med seboj vidne nezmotljive oblastnije za verske določbe, izpové s tem, da nikakor ne izhaja od tiste apostolske Cerkve, ktera, nezmotljivosti si

*) Ki samo Boga veruje, pa nobenega razodenja ne.

svesta, govori: „Dopadlo je sv. Duhu in nam.“*) Ker pa naši premoteni bratje take oblastnije ne verujejo, naj tedaj le sami presodijo in spregledajo, v kak prepad so stermoglavljani.

5.

Nezmotljivost v verskih razsodbah je v Cerkvi podarjena 1. vsem škofom z rimskim papežem združenim, zedinjenim, naj si bodo zbrani na enem kraju (cerkvenem zboru), ali raztreseni (na svojih sedežih.) Le k aposteljnemu je Jezus rekel: „Jaz sem z vami vse dni do konca sveta.“*) ter: „Vam bom dal družega tolažnika, da pri Vas ostane vekomaj, Duha resnice.“*) „Niste vi, ki govorite, ampak Duh našega Očeta je, ki v vas govori.“*) 2. Posebej sv. Petru in njegovim naslednikom. „Jaz sem prosil za te, da ne jenja tvoja vera, in ti kadar se boš spreobernal, poterdi svoje brate.“ Luc. 22. 32.

(Dalje nasl.)

† Martin Skubic.

(Gorečemu dušnemu pastirju v spomin.)

(Dalje.)

II.

V tistih časih, ko je imel pokojni gospod Martin Skubic stopiti v službo, delovalo je v vinogradu ljubljanske škofije obilo delavcev. V duhovski stan se je namreč oglašalo toliko dijakov, da niti vseh sprejeti niso mogli. Prav mnogo nadarjenih in poštenih kranjskih mladeničev si je takrat in tudi še v poznejših letih pomagalo v semenišča zvonaj kranjske dežele, n. pr. v Celovec in Gorico, da bi se pripravili za dušne pastirje kerške, goriške, teržaške in poreške škofije. Pa tudi domači mladi gospodje navadno niso dobili takoj službe, ko so stopili iz semenišča, ker so bila vsa mesta zasedena. Nekateri so čakali po več mesecev, drugi tudi celo leto in še več na službo. Tudi g. Martin Skubic je moral čakati več kot pol leta na službo. Še le krog „Pusta“ l. 1841 je dobil dekret za subsidijarija ali tretjega pomočnika v Semiču k bolnemu župniku, poznejšemu novomeške in kanoniku Žagarju. Božja volja je hotela, naj delavni in goreči mladi duhovni pastir zastavi naj boljše moči med belimi Kranjci. Celih 23 let se je trudil in potil rajni Skubic med temi našimi brati ter si pridobil za one kraje velikih zaslug.

Pred dobrimi 50 in 40 leti se je, kakor rečeno, pri nas toliko mladeničev posvetilo duhovskemu stanu, da smo zalagali ž njimi še druge sosednje škofije, dasi smo imeli po deželi še malo šol. In dandanes? Število šol se je od takrat gotovo podvojilo, in vendar

*) Visum est Spiritui sancto et nobis. (Act. 15. 28.)

*) Vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi. Matth. 28. 20.

*) Alium Paraclitum vobis dabit, ut maneat vobiscum in aeternum. Spiritum veritatis. Joan. 14. 16.

*) Non vos estis, qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri est, qui loquitur in vobis.

*) Ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua: et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Luc. 22. 32.

se toži že več let, kako občutljivo je pomanjkanje duhovnov. V ljubljanski škofiji je sedaj spraznjenih duhovskih služb do 160. Četudi se v zadnjih letih oglašajo zopet več mladeničev za duhovski poklic; vendar ni upanja, da bi se v kratkem zadelala široka verzél, ki je nastala v zadnjih dvajsetih letih. Ljubljansko semenišče ima prostora za osemdeset bogoslovcev, torej povprečno za dvajset gojencev vsakega štirih letnikov. Nekoliko let že pa prevzvišeni gosp. knezoškof skerbé, da se vzderžuje po drugih hišah še dvajset bogoslovcev, če se jih oglasi. Pa če tudi se je število bogoslovcev po skerbi škofovi zvišalo, se bode komaj v prihodnjih petnajstih letih zamašila verzél, ki se je napravila v zadnjih petnajstih letih, čeprav postavimo, da se hode oglasilo vsako leto vsaj 25 mladeničev v bogoslovje, kar pa ni upati. Tako imamo letos v tretjem in drugem letu samo po 21 in v prvem celo samo 19 bogoslovcev. Prav na mestu je torej tukaj beseda Gospodova: „Žetev je sicer velika, ali delavcev je malo. Prosite toraj Gospoda žetve, da pošlje delavcev v svojo žetev!“ (Mat. 9. 37. 38.)

Subsidijarij v Semiču je bil g. Skubic le devet mescev. Perva služba se vsakemu duhovnu — tako vsaj pravijo — posebno prikupi. O našem gosp. Martinu moramo že poterčiti, da se mu je bil Semič prav posebno priljubil, kajti dvanajst let pozneje je prosil za to faro in jo je tudi dobil.

Iz Semiča se je preselil g. Martin Skubic za Božič l. 1841 v Metliko za kapelana in kateheta. Tu je ostal do sv. Jurija l. 1843. Kakor v Semiču je imel tudi v Metliki obilo posla, ker štejeta obe fari nekako po 5000 prebivalcev in mnogo podružnic. Vsa sveta opravila je zverševal natančno, vestno, z veliko vnemo in spoštljivostjo. Kakor se je bil navadil v mladosti, tak je ostal do smerti: natančen v spolnovanji svojih dolžnosti. Videl si ga zgodaj zjutraj prihajati v spovednico, točno ob določeni uri pristopati k altarju ali na prižnico; redno obiskavati šolo, ročno spisavati razna službena pisma ter spolnovati druge dolžnosti.

Velika gorečnost in spretnost metliškega kapelana g. Skubica ni ostala neznana cerkvenim predstojnikom. Ko so spomladi l. 1843 potrebovali novega kapelana v n. mškem Kočevju, zdel se jim je g. Martin Skubic naj bolj pripraven za to težko službo. Kočevska fara je jako obširna. Nekateri vasi so po pol-drugo, tudi po dve uri oddaljene od mesta. Neko težavo, vsaj spočetka dela vsakemu duhovnu slovenskega rodú tudi tamošnje kočevsko narečje. Res da govore omikani meščani dandanes tudi pravilno nemščino; vendar je bilo vsaj v Skubčevem času mnogo meščanov in prav mnogo vaščanov, ki razun kočevskega narečja niso govorili drugega jezika. Posebne pozornosti je treba v Kočevju gledé pastirovanja tudi radi tega, ker so meščani in nekateri deželani prebrisani, precej bogati in premeteni tergovci, s kterimi je treba toraj drugače postopati, kot s priprostimi, revnimi ter malo učenimi dobrimi kmeti. Naj večje zelo v tistih krajih za dušno pastirovanje pa je navada tamošnjega ljudstva, zlasti moških, da hodijo po kupčiji na Dunaj, na Moravsko, Češko, Tirolsko, Bavarsko in v druge nemške dežele. Seboj dostikrat prinašajo mnogo gerdih razvad, zlasti pa verske vmemarnosti. Vse to ne more dobro vplivati tudi na žene in njih otroke.

Predstojniki se niso varali v nadi, da bode g. Skubic kos bremenu, katero so mu bili naložili. V nekterih mesecih se je bil kočevskemu narečju popolnoma privadil. Še v poznejših letih kot dekan v Ribnici, je rad spregovoril s Kočevarji v njih materinem narečju, ko so prihajali v teržnih dnevih v Ribnico „palice“ prodajat. Da se mu tudi gorečnost v spolnovanju dušno-pastirskih dolžnosti ni ohladila, mi ni treba še posebej poudarjati.

V Kočevju je ostal Skubic šest let, namreč do jeseni l. 1849. Umljivo je toraj, da si je bil pridobil tam veliko veljavo. Pa tudi sosednji Ribničani, vsaj nekteri, so ga bili spoznali, ko so od njega kupovali vsako leto pšenico, katero je dobival za „béro,“ kot plačilo v svoji službi. Drugi so ga pa spoznavali pri raznih drugih prilikah, ko so v Kočevje prihajali. Ko je bil g. Skubic dobil 19 let pozneje ribniško faro, je bil torej vsaj nekaterim veljavnim ribniškim starejšim možakom dobro znan še iz Kočevja, drugim mlajšim pa iz Semiča, kamor jih je nekaj hodilo po vino. Kočevarji pa, ki so imeli nekdanjega svojega kapelana še v dobrem spominu, so sosednjim Ribničanom takrat odkritoserčno častitali, da dobe takega značajnega dekana. (Dalje nast.)

Čudovita previdnost očitno vlada v našem življenji.

(Konec.)

Malo pred smertjo mojega ljubljenege očeta sanjalo se mi je, da se z njimi zunaj mesta sprehajam po poti, po kateri sva velikrat hodila. Počasi se naprej pomikava. Nazaj gredoč, zopet blizo hiš, šla sva mimo dveh odprtih grobov, in oče rečejo mi, da si jih hočejo bolj ogledati. Jaz grem nekoliko korakov sam dalje, potem obstojim ter se ozrem po očetu, pa — nič več jih nisem videl! Temni grob jih je sprejel — za vselej! Nekaj dni pozneje dobil sem iz Idrije pismo v Berno, kamor se mi je naznanilo, da so moj ljubi oče umerli.

Kolikokrat pade n. pr. kak človek z velike višočine, in ko bi v prvem trenutku kdo mislil, da je že mertev, se brez težave vzdigne ter gre svojo pot. Nekega dne stali so moj oče čisto mirno pri oknu svojega stanovanja v prvem nastropji; neutegoma pade njim pred očmi človeško telo na zemljo; deček kakih dvanajst let padel je z družega nastropja: dospevši do tal, je naglo vstal ter hitro tekkel k svojim; ravno ta deček padel je nekega dne skoro deset metrov globoko v vodo in tudi ostal nepoškodovan. Vprašam: „Jeli to ni čudežno?“ —

Pobožni kristjan večkrat in priserčno moli za srečno zadnjo uro in prav posebno za veliko milost, da bi se s tega sveta ločil pokrepčan s svetimi zakramenti za umirajoče, in spravljen z Bogom. Nekega dne bil je človek v velikem gozdu čisto sam, več ur oddaljen od vsake človeške hiše. Neprevidoma mu slabo prihaja, zgrudi se in smert se mu bliža. Čuj, zasliši dobro mu znani zvonček; duhoven z Najsvetejšim, s Kruhom izveličanih v roki, gre po ravno tisti poti k drugemu bolniku, ki je hrepenel po sv. Popotnici, in vidi naenkrat s smertjo se vojskujočega moža v travi ležati; nagne se dobrovoljno k njemu, ga tolaži, spové ter mu podeli sv. Popotnico. Spravljen z Bogom umerl je neznani mož; dobrotljivi

nebeški Oče uslišal je njegovo molitev in prošnjo, pomiril mu njegove serčne želje ter mu jih izpolnil na popolnoma nepričakovan način. Kdo neki bi ne hotel videti v takih dogodkih nekaj čudnega? —

Neki večer šla sta že zelo pozno bogat posestnik in njegov sin v samotno gostilno. Utrujena od vožnje podasta se k počitku ter kernalo zaspita. Čez dobro uro zbudi se sin, pokliče očeta ter mu pové sanje, ki jih je ravno imel.

Vidil je, kakor je pravil, v svoji sobi kip sv. Jožefa rednika oživljen, in veliki svetnik mu je ukazal, da naj bežita, ker sta v največji nevarnosti. Precej sta tiho vstala, pustila konje in voz hlapcem v varstvo, nadaljevala svojo pot peš z zaupanjem v božjo pomoč ter tako zjutraj srečno dospela domú. Prihodnji dan že govorilo se je po vsi okolici, da so v znani samotni gostilni našli zjutraj dva umorjena hlapca. Roparji, ki so menili, da spita v gostilni bogati posestnik in njegov sin, odperli so po polnoči natihoma vrata ter udarili v temi na revna dva hlapca, ktera sta se bila vlegla po odhodu potnikov v njuni postelji. Vprašam: Ali se smé nad očitno pomočjo sv. Jožefa še dvomiti?

Vendar čemu daleč sezati, če se nahajajo najbolj očitni dokazi zelo blizo? Dejal sem v začetku in sicer s polnim prepričanjem, da se pripeté v življenji skoro vsacega človeka dogodki, ki se po čisto navadni poti ne dajo razlagati, če tudi še tako iščemo naturne razlage; pri teh razlagah ostane človeku še na vsak način opravičena dvomba. In tako naj povem še nekatere gotovo zelo čudne prigodke iz svojega življenja.

Pred nekaj leti sem služboval v nekem radi svoje lepe lege znanem mestu spodnje avstrije; šel sem neko popoldne mesca novembra malo v gorovje, kjer me je naposled tudi tema dohitela. Poti še popolnoma nevešč, trudil sem se kolikor mogoče hitro dospeti v dolino, od koder so mi že lučice prijazno naproti sijale. Hitel sem naprej skozi verte in polja, in ko sem slučajno vperl oči v zemljo, stal sem neprevidoma pred globokim prepadom. Ako bi bil le še korak naprej stopil — padel bi bil kakih 20 metrov globoko čez sterma steno v globočino?

Kot dijak tekkel sem nekega dne skozi dolg ozek vhod iz dvorišča neke gostilne hitro na cesto; ko sem bil ravno sredi tega vhoda, pridirja mi v lahek voz vprežen iskren konj nasproti! Kočijaž zavpije, jaz se stresnem ter skočim v smertnem strahu še o pravem času na levo stran ter se potisnem k steni; konj zdirja mimo mene in bil sem rešen. Vse to zgodilo se je pa v eni sekundi. —

Tudi še kot dijak sprehajal sem se neko jesensko popoldne v znanem Latermanovem drevoredu pri Ljubljani, ter bral iz neke knjige. Daleč na okrog nisem zapazil žive duše. Neutegoma začujem v nekoliko daljavi ljudi kričati in vidim kako premnogi proti meni tekó, kakor da mi s palicami in orožjem žugajo. Ker seveda nisem vedel, kaj naj to pomeni, obstal sem nekolikv trenutkov mirno sredi drevoreda; kmali pa zapazim ne daleč od mene teči velikega psa, kteremu je visel jezik iz gobca; nevarnost takoj spoznam in stopim hitro za drevo; razkačena žival pa je dirjala mimo mene. —

Kot posebno znamenit pa naj povem naslednji dogodek. Bilo je o velikih počitnicah, ko sem bil šesti gimn. razred doveršil; bival sem v znanem mesticu Idriji. Sprehajal sem se neko dopoldne s

svojim součencem kake pol ure zunaj mesta. Šla sva mimo navpičnih jam, ki peljejo bolj ali manj v rudnike. Tako prišla sva do velikega stroja, kateri je v globočini stekajočo vodo pljuskal na zemljo. Tu sva ostala, se malo pokratkočasila in lahkomisljeno vsedel sem se na stroj ter se pustil od njega sem ter tje gugati. Kdo bi mislil, da je stal tisti čudni, neizprosljivi mož s koso v tem trenutku že meni na strani ter mi že hotel ugasiti luč mojega življenja! Ko sem se namreč popolnoma brez skerbi na stroju sem in tje gugal — kolik strah, neutegoma začutim, da mi je nogo zgrabil velik, z železom okovani stroj, ter jo vedno bolj in huje stiskal. V tem nevarnem trenutku odnehalo je to strašno smertno orodje ter šlo polagoma zopet narazen. Ko bi se bila oba dela le še za eno četertinko centimetra stisnila, bila bi mi noga v članu popolnoma sterta. S kakim čutom sem šel s tega mesta, kjer sem bil tako blizu smerti, si lahko vsak misli; kajti vse verjetno je, da bi mi bila odtekla kri, ker zaradi oddaljenosti hiš ne bi mi bilo pričakovati pomoči. —

Dovolj! Mislim, da vsak izmed nas, ako premišluje mirno in resno brez predsodkov ali svoje lastne ali pa tuje dogodke, bode moral priterdit, da dobrotna previdnost, ktere pota so tako nezapopadljiva, sega včasih v človeške zadeve na resnično čudni način. Slep je vsak, kateri bi se temu prepričanju še protivil. Vsa nas obdajajoča narava, vse vidne in nevidne, vse največje in najmanjše reči oznanujejo našim telesnim pa tudi dušnim očem vzvišeno, neveržljivo resnico: Svet je poln Tvojih čudežev, o Gospod! Odsvit dragocenih demantov, pohlevna cvetlica na ljubeznjivi trati, komaj vidni červički, ki lažijo po prahu, naznanjajo Tvoje, vse meje presegaajočo dobroto, velikost in moč! Vse, kar obstoji, časti Tvoje sveto ime, ki bodi slavljeno in poveličevano na veke!

Janez Repič.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Duhovne vaje v Jozefinumu.) Družba gospejska kerščanske ljubezni sv. Vincencija Pavljanskega imela je v svoji društveni hiši „Jozefinum“ od 10—14. t. m. eksercicije za služabnice in device. Preč. g. misijonar Urban Nežmah imeli so z veliko gorečnostjo pridige, ktere so bile prav pridno obiskovane in napravile so velik vtis na vse poslušavke. Večini bila je tudi priložnost dana, celi dan ostati v Jozefinum; za te osebe napravljen je bil poseben dnevni red. Vel. sredo zvečer ob 6ih bila je zadnja pridiga; za njo podelili so preč. gosp. misijonar papežev blagoslov, in nato so blagoslavljali križe, rožne vence in druge reči. Vel. četrtek proti 5. uri zjutraj bilo je skupno sv. Obhajilo, kterege se je vdeležilo 80—90 oseb. Koliko dobrega, da je storila milost božja te svete dni v marsikteri duši, vido bodi se na drugem svetu. — Med eksercicijami, kakor tudi zadnje postne dni, ko se je opravljala v Jozefinum 40urna molitev, se je pokazalo kako majhna je kapelica.

Ljuba „Danica“, ti si že veliko dobrega storila, dodaj še eno dobro delo in pomagaj društvu gospejskemu razširiti kapelico. Veliko bi se tako moglo storiti v večji božjo čast, v čast. presv. Serc Jezusa, Marije, sv. Jožefa in v blagor neumerjočih duš. Upamo

da so med bravci in bravkami teh verstic blagi dobrotniki in dobrotnice, ki bodo po svoji moči k temu dobremu delu pomagali. Ti, ljuba „Danica“, sprejemaš toliko darov; odpri tudi kak prostorček za kapelico v Jozefinum.“)

V kapeli molijo vsak dan za žive in mertve dobrotnike mnoge osebe sv. rožni venec; vsak teden moli se tudi za vse umerle dobrotnike sv. križev pot. Ljubi Bog bo vsak dar, ki je bil podarjen v božjo čast in v dušni blagor, povernil tu, še bolj pa v večnosti. G.

Ljubljana. Rečna loterija v prid misijske hiše v Kočevji ima pisarno na sv. Petra nasipu št. 47., sobo za razstavo dobitkov pa ima v novem uršulinskem poslopji pri tleh na kongresnem tergu ob dunajski cesti. Razstava se lahko vidi vsak teržni dan. Nekatere reči so prav lepe, kakor je razvidno tudi iz srečk za loterijo, katere se dobivajo po 25 kr. v loterijski pisarni, v razstavni sobi, v zakristiji pri novi cerkvi presv. Serc Jezusovega, pa tudi v nekterih trafikah. Dobitki so dvojne verste. Nekteri so namenjeni samo za cerkveno rabo pri službi božji; drugi pa so odbrani za čisto domačo rabo ter hišino opravo. Med raznimi dobitki se posebno odlikujejo: krasni mašni plašči (casulae); podoba presv. Serc Jezusovega; mašni kelih; zlata žepna ura, ki je darilo njihove c. kr. Visokosti, presvitlega nadvojvoda Albrehta, in mnogo družih zanimivih reči. Želi in prosi se pa, da bi blagodušni dobrotniki in dobrotnice tudi še mnogo reči podarili, ktere so pripravne za dobitke. Prav zelo bi vstregel, kdor bi se oglasil in se zavezal četudi proti primerni odškodnini (n. pr. deset soldov od goldinarja) srečke razpečavati po mestu ali po deželi. Kdor koli tedaj omenjeno, gotovo dobro delo podpira, ali s kupovanjem in prodajanjem srečk, ali z darovanjem reči, kakoršnih je za dobitke še potreba, da se število še zelo naraste, ali z obojnim, on stori prav dobro delo Bogu na čast in dušam v zveličanje, pa tudi sebi v obilno plačilo. Naj bo torej to podjetje vsem toplo priporočeno! „Ni ga opravila kakoršno bi vsegamogočnemu Bogu bolj dopadlo, kakor gorečnost za rešenje duš.“ pravi sv. Gregorij papež. S.

Iz Nevelj. 18. aprila. (V slovo in zahvalo č. g. župniku Antonu Zormanu.) Preobširno bi bilo, ko bi hoteli vse razložiti, kar so č. g. župnik A. Zorman v teku 12 let pri nas za časni in večni blagor storili.

Nismo se nadejali, da nas bodo g. župnik že zapustili; toda zaradi bolednosti šli so v pokoj, ter se poslovili od nas. Serčno se jim zahvaljujemo za lepe nauke, in neutrudljivo skerb za olepšavo naše cerkve. Vsegamogočni Bog jim stotero poverni in jih podpiraj v starih dnevih.

Par besed v slovo in zahvalo č. g. pomočniku F. Krumpestarju. Le malo časa bili so pri nas, toda veliko so storili; s prijazno in mirno besedo so dosegli, česar so se lotili; kako lepega in kerščanskega obnašanja navadili so šolsko mladino, odrasle dečke in dekleta, pa tudi postarne možake. Omenim naj le bratovščino svetega Rešnjega Telesa, kako lepo se razvija; človek se mora s svetim strahom čuditi, kako veličastno so častili presveto Rešnje Telo. Res-

*) „Danica“ bode rada sprejemala pomočke tudi v ta blagi namen, ako se najdejo dobre roke, ki bi za večji čiščenje najsvetejših serc in v zveličanje duš blagovolile kaj darovati. Vr.

ničen je pregovor: „Beseda miče, zgled vleče.“ Hvala č. gospodu za lepe nauke, ki sô jih vsadili v sárca naših faranov, ki bodo gotovo lep sad rodili!

Faran.

Bosna, Prjedor. 17. aprila. (Zvonček sv. Jožefa, véliki teden.) Dragi in mili rimo-katoliški Slovenci, naj Vam zopet milo in radostno zadoni zvonček sv. Jožefa iz Prjedora. Vzvišeni, sveto-veseli, nebeški hvalospév: Aleluja! V novi kat. župniji, pod varstvom sv. Jožefa, so se letos cvetno nedeljo in sv. veliki teden velepomemljivi in svetoganjivi cerkveni sv. obredi prvi pot opravili; 400 let turškega gospostva se niso več opravljali. Zgodovina kaže, da i prej za časov kerščanske vlade, banovine, i kraljevine bosanske, ni bilo cerkve katoliške v tem mestu (Prjedoru.) Bila je pred zavzetjem Bosne po turški sili kat. župnija sv. Martina v dve uri oddaljenih Kozarcih.

Nikakor nisem zmožen dosti živo in popolno pisati o vzgledu, značajnosti, velepomemljivosti, koristi in svetem ginjenji in občutkih, kar so dušo-presunljivi cerkveni obredi sv. velikega tedna vzrokovali in učinili prvi pot tukaj; in to v katolikih, in v razkolne iztočne cerkve kristijanah Slaveno-Serbih; pa tudi v slavenskih mahomedcih — tako imenovanih „turkih.“

In ker so se ti sveti cerkveni obredi pervipot opravljali tukaj, med drugoverci, naj ob kratkem o njih omenim s ponižno prošnjo, da blagovolite te priproste, verne in čisto resnične čertice čitati in naposled zdihniti: Hvala Bogu! Aleluja!

Siromašno cerkev smo priredili tako le: Napravili smo višnjevi zastor od stropa cerkve na oltar — sv. mizo — menzo segajoč, na sredinji zastora pa beli križ. V zakristiji priredili smo za najsv. Zakrament mesto, kamor se je prenesel in postavil v češčenje in molitev véliki čertek.

Priprosto, ipak, kolikor smo zamogli, olepšali smo zakristijo in kraj, kjer je bival najsveteji Bogčlovek osebno in bistveno v podobi kruha.

Ob 10ih pred poldnem začela se je presveta služba Božja velikega čertka. Verni katoliški Slovenci in Slaveni, pa tudi precej razkolne cerkve kristijanov se je zbralo k najsv. daritvi in bogoslužbenim obredom tega dneva prečudne ljubezni Božje.

Šolski otroci bili so izpovedani in mnogo odraslih vernikov, ter so bili med sv. mašo obhajani; do 8ih zvečer dohajali so katoliki molit in častit véčno Ljubezen — včlovečenega Boga — Kristusa Jezusa v oltarnem Zakramentu. Veliki petek veršila se je žalobna, za duh in serce pretresajoča služba Božja. Po odkritju sv. Križa in razpetega Zveličarja bila je prešinljiva in ginljiva pridiga o terpljenju in smerti Gospoda našega Jezusa Kristusa; marsiktera solza kesanja in ljubezni se je potočila. V zakristiji smo spremenili in vpodobili, kolikor se je dalo, Božji grob; se vé, da najpotrebnejših reči za to nismo dovoljno imeli. Ipak steklenih svetilk smo precejšno število nastavili, katere je gospod Kajzel iz Ljubljane poslal prav za malo ceno. Zelenja in svežih cvetic smo nastavili tako, da je bil Božji grob, kakor v vertu. Mala, šupljini grobni podobna zakristija bila je Božji grob.

Dušni pastír priporočili so, naj se katoliki verstijo redoma, da bo vedno nekaj oseb molilo in častilo Kristusa v grobu izpostavljenega. In verniki so

tako storili uro za uro veliki petek do desete ure v noči. Toda tudi mnogi razkolne cerkve verniki, moške in žene, mladenči in dekleta so došli molit in počastit živega Kristusa v sv. grobu v katoliški cerkvi tukaj. Verne, pobožno in dostojno obnašali so se verniki pred Božjim grobom in v grobu; istotako ginjeni in prešinjeni bili so tako imenovani pravoslavni razkolne cerkve; mnogi izmed njih poklekneli so na kolena, uklanjali obraz, prekrižavali se, britko martro na tleh ležečo poljubljali.

Veliko soboto služba Božja ob sedmih v jutro. Vsi sveti obredi katoliške Cerkve so se točno in pobožno opravili, kolikor se jih v župnijskih in samostanskih cerkvah opravlja. Č. vr. pater župnik so z mnogim trudom vse sv. obrede izvršili; v koralnem in liturgičnem pevanju in raznih in mnogih svetih opravilih pomagal jim je redovni brat lajik.

Preubogo cerkvico smo očistili in pokerpali in pomašili, ter jo okinčali z rečmi, ktere smo kupili za malo svotico denarja, priterganega za reči hrane in obleke naše in pa, kar so darovali mili dobrotniki na Kranjskem v blagu (denarni darovi se zbirajo in hranijo za zidavo velepotrebne dostojnije cerkve). Dobili smo lep in častit kip od smerti vstalega Otrešenika s krasno zastavico, barjakom, prav po znani ceni od podobarja g. Tomana iz Ljubljane. Zanašajoči se na previdnost Božjo, priprošnje sv. Jožefa in na mile dobrotnike smo naročili šest svečnikov pri zvonarju gospodu Samasu v Ljubljani in še prvi čas pred vstajenjem smo jih prejeli. Prav lepi so, po 50 cm. visoki, cena 48 gld. Nekaj smo plačali, ostalo moramo v 3 mesecih izplačati, kar naj nam sirotam pomorejo Marija Devica, sv. Jožef in blagodušni dobrotniki!

Veliko soboto-večer o poli 7ih obhajali smo slavno vstajenje Gospodovo. Slovenci in Slaveni obojega spola donesli so seboj sveče in svečice. Lepo in verlo dostojno izverstena procesija šla je do sredinje mesta, večinoma razkolnih kristijanov in mahomedanov; Moravci in Kranjci so lepo velikonočne cerkvene pesmi pevali, večina rimo-katoličanov nosila je goreče sveče v rokah, v spričevanje žive vere v od smerti vstalega Kristusa, prečast. svečenik nosili so živega v presv. Zakramentu, med razkolniki in mahomedci.

Razkolniki in tudi judje so se odkrivali, se jako spoštljivo in mirno obnašali; tudi „turci“ so verlo dostojno gledali in mirno pri hišah svojih stali. Bratje naši Serbje, udje razkolne Cerkve, so se pa lepo poklanjali križu, zastavama, kipu od smerti Vstalega, naj bolj pa Najsvetejšemu v moštranci, in so se klanjajoči prekriževali. Procesija je bila lepo vreljena, po spolu in stanovih, in šli so katoliki po dva in dva, moleči sv. rožni venec in pevajoči svete pesme; zvon je zvonil in množarji so pokali. V čast tukajšnjim vladnim in železniškim vradnikom, činovnikom moram javiti, da so vsi s procesijo šli in se prav lepo in dostojno obnašali. (Konec nast.)

Iz Amerike. Iz Tower-a je došla 28. t. m. 16. štev. „Amerikanskega Slovenca“ od 8. aprila in 32. čislo „Jednote“ slovaške od 14. t. m. — Pervi ginljivo popisuje 40urno pobožnost v Dulut-u, ki jo je vodil ondotni župnik č. g. Fr. Košmerl (rojak iz Sel prim Kam.); pripomogli so preč. gg.: general-vikarij Jož. Buh, Jan. Srokar, poljski župnik, in drugi gg. duhovni. — V Št. Pavlu se je pričela 40urna po-

božnost cvetno nedeljo, pod vodstvom preč. g. Jak. Trobeca.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva

Nameni za mesec april (mali traven).

a) Glavni namen:

Likanje mladine s prejemanjem ss. zakramentov.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII. prihodnjič.)

b) Posebni nameni:

1. **Ss. Filip in Jakob.** Ta in vsak dan mesca vse naznanjene, pa še ne zaznamovane, ali nenadne zadeve. Zaupanje v Marijo, pomoč kristjanov. Pridigarji za šmarnice. Delavci.

2. **S. Atanazij.** Zopetna pridobitev visokih šol za kerščanstvo. Znanstveno podjetje. Nemški katoliški shod.

3. **Najdba s. Križa.** Ponižanje sovražnikov sv. Križa. Družine več ponesrečenih rudokopov in pomorščakov. Smertno bolni.

4. **S. Monika.** Duh stanovitne molitve za matere. Pospešitelji molitvenega apostoljstva. Družbe materinske. Težavne materinske skerbi.

5. **S. Pij V.** Kerščanske dekliške šole v nevarnosti pred prostomavtariji. Oproščenje dolgoletnih pregrh iz navade. Zrelostne skušnje v tem letu.

6. **S. Janez pred latinskimi vrati.** Množitev pobožnost od presv. Serca Jezusovega. Bogoljubno nameščenje važnih služb v cerkvi in državi.

7. **S. Stanislav, škof in muč.** Poljsko. Rešenje uklete Afrike. Terpljenje misijonarjev. Odstranitev težavnih zaprek pri poklicu.

(Dalje nasl.)

Molitev.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presv. Sercu in ga še zdaj hvališ brez konca v zakramentu sv. Rešnjega Telesa po vsem svetu, in v posnemanje presv. Serca brezmadežne Device Marije Tebi darujem danes vsak trenotek vse svoje namene in misli, vse čutila in želje, vsa dela in besede. (100 dni odpustka enkrat na dan Leon XIII. 1885.)

Posebno pa ti jih darujem za likanje mladine s prejemanjem ss. zakramentov, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostoljstva v tem mescu in današnji dan.

O sladko Serce mojega Jezusa, daj, da te vedno bolj ljubim. Amen. (Vsakrat 300 dni odpustka in če se vsak dan moli, enkrat v mescu popolen odpustek. Pij IX. 26. l. 1876.)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje. (Vsakrat 300 dni odpustka. Pij IX. 1852.)

Sv. Jožef, prijatelj najsvetejšega Serca, prosi za nas. (100 dni odpustka enkrat na dan. Pij IX. 1874.)

Sv. nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, zvel. Peter Kanizij, prosite za nas!

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožeta, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev

varhov in vsih naših patronov. Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad. in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Prav serčno priporočilo za vgodno vreme in za obvarovanje sétev na polji. — Bolno sestro priporoča brat za pomoč in zdravje. — Odvernjenje nekega pohujšanja od mladine. — Žena priporoča hčer in moža za spreobnjenje na priprošnje ss. Jož., Ant. in Frančiška Seraf. — Hči prav serčno priporoča očeta, da bi se na priprošnje Naše lj. Gospé, sv. Jožeta, sv. Antona Pad. poboljšal in spreobniril. — Neka dvomljiva in zamotana zadeva priporočena v bratovsko molitev, da bi se na priprošnje Naše lj. Gospé presv. Serca, sv. Jožeta in sv. Antona Pad. po pravici rešila. — Zoper neko posebno težo na sercu. — Za srečno prodajo. — Serčno priporočeni dve osebi v dušnih in telesnih potrebah. — Dva mladenca, da bi ju Marija obvarovala vseh nesreč na duši in na telesu.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. „Cerkveni Glasbenik“ naznanja, da g. Anton Foerster, sin ljubljanskega stoljnega kapelnika je prejel častno darilo Liszt-ovo, 500 mark. Čestitamo.

Šmarnice v stoljni cerkvi bode mesca majnika imel č. P. Loinger S. J. vsak dan zvečer ob sedmih.

Komenski. Prejeli smo od spoštovanega šolskega moža obširnišo oporéko zoper slavnost, katero je slov. učiteljstvo napravilo Komenskemu 19. mal. travna. — Slabo znamenje je, in nespremišljeno, ako se v čiste katoliški deželi bivšemu sovražniku Avstrije in katoliške Cerkve slava trobi, če tudi je kaj za šolstvo storil. Sapienti sat.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Neimen. 3 gld. — Nekdo 1 gld. v ta namen, da naj dijaki molijo za kerščansko življenje v neki družini. — Č. g. župnik Lor. Kristofič 1 gld. — Neimen. 20 kr. — Č. g. P. Angelik 1 gld. 30 kr. — Č. g. duh. pastir Lovro Rožman 4 gld. — Č. g. župnik Fr. Marešič 2 gld. — Č. g. župnik Fr. Bohinec 2 gld. — Iz Preserja 2 gld. — Č. g. Fr. Krumpestar 2 gld.

Za cerkev Božjega groba: Iz Šempetra pri Nov. mestu č. g. župnik Jož. Borštnar 2 gld. — Kovor 1 gld. — Žabnica po č. g. Lor. Rožmanu 6 gld. — Po č. g. župniku Jož. Vidmarji iz Žirov 3 gld. — Č. farni vrad Baka 10 gld. — Po preč. dekanu Ant. Drobničju: Fara Šmarijska 3 gld. — Zatiška 3 gld. 95 kr. — Zagraska 5 gld. — Št. Jurska pri Šmariji 3 gld. — Kopanjska 2 gld. — Lipoglavska 1 gld. 43 kr.

Za cerkev sv. Jožeta v Prjedoru: Frančiška M. 1 gld. — Iz Preserja 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Fr. Krumpestar, duhovni pomočnik v Nevljah. 2 gld. 40 kr. — Č. g. Baltazar Bartol, vpokojeni župnik na Spodnjem Berniku. 50 gld. — Č. g. kat. Smrekar 25 gld.

Za bratovščino S. R. T. Č. g. župn. L. Rožman 8 gld.

Za cerkev Jezusovega prstetega Serca: Iz Žabnice po č. g. Lor. Rožmanu 2 gld.

Za poporece v Rakitniku: Fara Lipoglav 3 gld.

Za afrikanški misijon: Pol. Miklavčič 1 gld.

Za ustanovitev stalne in večji rezidence č. oo. Jezuitov v Ljubljani namesto sedanjega „pročizorje“ XIV. zbirka 2 gld. — M. H. 10 gld.

Za Dotojuba: Iz Preserja 1 gld.

Za ubožne cerkve: Unec 6 gld. — Iz Preserja 1 gld.

Za misijansko hišo v Kočevju: Dve dobri roki 607 gld. Bog plačaj prav obilno!

Za naj potrebniši misijone na Balkanu: Neža Škufca 40 kr